Europa-Parlamentet
2024-2029

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender
Formanden

3.10.2024

Johan Van Overtveldt
Formand
Budgetudvalget
BRUXELLES

Om: Udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om mobilisering af Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen for Afskedigede Arbejdstagere på baggrund af en ansøgning fra Belgien – EGF/2024/001 BE/Match-Smatch (2024/0226(BUD))

I forbindelse med ovennævnte procedure fik Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender til opgave at afgive en udtalelse til Deres udvalg og vedtog at fremsende sin udtalelse i form af en skrivelse.

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender behandlede spørgsmålet på mødet den 3. oktober 2024 og besluttede at opfordre Budgetudvalget, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager.

Med venlig hilsen

Li Andersson

UDTALELSE

A. der henviser til, at Belgien den 3. juni 2024 indgav en ansøgning, EGF/2024/001 BE/Match-Smatch, om økonomisk støtte fra Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen for Afskedigede Arbejdstagere (EGF) som følge af afskedigelser i Match-Smatch supermarkeder (Match SA. og Profi SA.) i Belgien; der henviser til, at Kommissionen efter en vurdering af denne ansøgning i overensstemmelse med de gældende bestemmelser i EGF-forordningen konkluderede, at betingelserne for tildeling af økonomisk støtte fra EGF er opfyldt; der henviser til, at Belgien indgav ansøgningen i henhold til interventionskriterierne i EGF-forordningens artikel 4, stk. 2, litra a), som forudsætter aktivitetsophør for mindst 200 afskedigede arbejdstagere i løbet af en firemåneders referenceperiode (i dette tilfælde fra 11. december 2023 til 11. april 2024) i en virksomhed i en medlemsstat, inklusive arbejdstagere, der er blevet afskediget af leverandører eller producenter i efterfølgende produktionsled, og/eller selvstændige, hvis aktivitet er ophørt;

B. der henviser til, at ansøgningen vedrører 513 afskedigede arbejdstagere (støtteberettigede modtagere), hvis aktivitet i Match-Smatch er ophørt (444 afskedigede arbejdstagere i Match-Smatch i referenceperioden og 69 afskedigede arbejdstagere, hvis aktivitet ophørte før eller efter referenceperioden); der henviser til, at denne virksomhed er aktiv i den økonomiske sektor, som er klassificeret i NACE rev. 2 under hovedgruppe 47 ("Detailhandel undtagen med motorkøretøjer og motorcykler"); der henviser til, at afskedigelserne hovedsagelig har fundet sted i NUTS 2-regionerne provinsen Hainaut (BE32), provinsen Liège (BE33) og provinsen Namur (BE35);

C. der henviser til, at Kommissionen den 16. september 2024 vedtog et forslag til afgørelse om mobilisering af EGF til fordel for Belgien for at hjælpe 365 støttemodtagere, nemlig arbejdstagere afskediget som følge af nedlukningen af Match-Smatch-supermarkeder i Belgien, med at vende tilbage til arbejdsmarkedet;

D. der henviser til, at Match-Smatch har befundet sig i en vanskelig økonomisk situation i flere år; der henviser til, at en første omstrukturering i 2019 førte til lukning af 15 butikker og 140 afskedigelser; der henviser til, at Match-Smatch igen rapporterede om tab på 11,9 mio. EUR i 2021; der henviser til, at Match-Smatch for at undgå et yderligere akkumuleret underskud accepterede Colruyt Group's tilbud om at købe 57 af de 84 butikker og overtage butikkernes personale (1 069 personer); der henviser til, at yderligere otte butikker overgik til Carrefour, Delhaize, Intermarché og Delfood; der henviser til, at de 339 ansatte i de 19 butikker, hvortil der ikke kunne findes en køber, samt de 174 ansatte i Match-Smatch-hovedkvarteret blev omfattet af en kollektiv afskedigelsesprocedure;

E. der henviser til, at afskedigelserne i Match-Smatch vedrører hele Belgien; der henviser til, at de territoriale virkninger af afskedigelserne imidlertid varierer på grund af forskellene mellem det flamske og det vallonske arbejdsmarked, og fordi mere end 70 % af afskedigelserne er koncentreret i Vallonien; der henviser til, at arbejdsløshedsprocenten i Belgien som helhed forblev på 5,5 % i 2023, hvilket er det samme niveau som i 2022; der henviser til, at arbejdsløsheden på regionalt plan steg fra 3,2 % til 3,4 % i Flandern og faldt fra 8,4 % til 8,2 % i Vallonien, men at forskellen på

ca. 5 procentpoint i arbejdsløshedsraten fortsat består; der henviser til, at beskæftigelsesraten i Vallonien (66,7 %) ved udgangen af 2023 var 10,3 % lavere end i Flandern og ca. 9 % lavere end EU-gennemsnittet;

F. der henviser til, at Belgien ansøgte om medfinansiering fra EGF udelukkende for at støtte tidligere Match-Smatch-arbejdstagere, der bor i Vallonien; der henviser til, at de flamske regionale myndigheder mener, at der ikke er behov for at supplere den tilgængelige støtte til de tidligere Match-Smatch-arbejdstagere i Flandern med EU-medfinansiering fra EGF i betragtning af situationen på det regionale arbejdsmarked;

G. der henviser til, at Belgien har tilkendegivet, at den samordnede pakke af individualiserede tilbud er blevet udarbejdet i samråd med de tiltænkte støttemodtagere, disses repræsentanter og arbejdsmarkedets parter, jf. artikel 7, stk. 4, i forordning (EGF) 2021/691;

H. der henviser til, at EGF ikke må overstige et maksimalt årligt beløb på 30 mio. EUR (i 2018-priser), jf. artikel 8 i Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027;

Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender opfordrer derfor Budgetudvalget, som er korresponderende udvalg, til at indarbejde følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. minder om, at formålet med EGF er at udvise solidaritet med støttemodtagerne og yde dem støtte; mener, at den økonomiske støtte fra EGF primært bør rettes mod aktive arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger og individualiserede tilbud, der tager sigte på hurtigt at reintegrere støttemodtagerne i anstændig og bæredygtig beskæftigelse inden for eller uden for deres oprindelige aktivitetssektor; understreger vigtigheden af at gøre arbejdstagerne parate til den hårdt tiltrængte grønne og digitale omstilling af den europæiske økonomi og det europæiske samfund; gør i den forbindelse på ny opmærksom på den vigtige rolle, som Unionen spiller, herunder gennem EGF, med hensyn til at bidrage til finansieringen af de nødvendige kvalifikationer til den retfærdige omstilling i overensstemmelse med den europæiske grønne pagt;

2. er enigt med Kommissionen i, at betingelserne i artikel 4, stk. 2, litra a), i EGF-forordningen er opfyldt, og at Belgien derfor er berettiget til en økonomisk støtte på 2 661 564 EUR i henhold til nævnte forordning, hvilket svarer til 85 % af de samlede omkostninger på 3 131 252 EUR (omfatter udgifterne til individualiserede tilbud på 2 239 734 EUR samt udgifter til forberedende arbejde, forvaltning, oplysning, offentlig omtale samt kontrol- og rapporteringsaktiviteter på 770 018 EUR);

3. ser med tilfredshed på, at den regionale offentlige beskæftigelses- og erhvervsuddannelsestjeneste i Vallonien (Le Forem), fagforeninger (FGTB og CSC) og andre partnere med henblik på at udarbejde en solid pakke af skræddersyede foranstaltninger mødtes ved flere lejligheder i 2024 for bedre at forstå arbejdstagernes behov for omskoling, at de socialrådgivere, der fulgte arbejdstagerne efter deres afskedigelse, også blev hørt, og at disse møder resulterede i en koordineret pakke af EGF-foranstaltninger, som er i overensstemmelse med artikel 7, stk. 4, i EGF-forordningen;

4. bemærker, at arbejdsstyrken hos Match-Smatch for størstedelens vedkommende består af kassemedarbejdere og lagerarbejdere med en uddannelse på sekundærniveau eller derunder, alt imens den økonomiske krise, som covid-19-pandemien forårsagede, har sat skub i efterspørgslen efter mere kvalificerede arbejdstagere på det belgiske arbejdsmarked, hvilket gør det vanskeligere for de tidligere Match-Smatch-arbejdstagere at vende tilbage til arbejdsmarkedet; bemærker endvidere, at omkring halvdelen af de afskedigede Match-Smatch-arbejdstagere (46 %) er halvtreds år eller derover, og at situationen for ældre jobsøgende er vanskeligere i Belgien, navnlig på det vallonske arbejdsmarked, hvor de udgør 25 % af det samlede antal jobsøgende pr. marts 2024;

5. fremhæver, at Belgien har bekræftet, at de EGF-støttede foranstaltninger ikke vil modtage økonomisk støtte fra andre af EU's finansielle instrumenter;

6. bemærker, at de individualiserede tilbud til arbejdstagerne er sammensat af følgende foranstaltninger: a) informationstjenester, erhvervsvejledning og hjælp til genplacering, b) uddannelse, omskoling og erhvervsuddannelse, c) støtte til virksomhedsetablering, d) bidrag til virksomhedsetablering og e) incitamenter og godtgørelser (jobsøgnings- og uddannelsestillæg, bonus for forbedring af IT-færdigheder, bonus for forbedring af sprogkundskaber, godtgørelse for tilbagevenden til skolen, tilskud til virksomhedsetablering samt ansættelsesincitamenter til virksomheder, der rekrutterer tidligere Match-Smatch-arbejdstagere i alderen 50 år og derover); glæder sig især over medtagelsen af foranstaltninger til støtte for forbedring af IT-færdigheder og tilbagevenden til uddannelse i betragtning af de tiltænkte støttemodtageres alder og uddannelsesprofil og understreger, at der bør tages hensyn til disse gruppers særlige behov, når der ydes individualiserede tilbud;

7. understreger navnlig betydningen af artikel 7, stk. 2, i EGF-forordningen, som kræver, at den samordnede pakke tager højde for fremtidige arbejdsmarkedsperspektiver og efterspurgte færdigheder, som er forenelige med overgangen til en ressourceeffektiv og bæredygtig økonomi og med særligt fokus på formidling af de færdigheder, der kræves i den digitale industrielle tidsalder; fremhæver, at den planlagte videreuddannelse også omfatter et modul om cirkulær økonomi og effektiv ressourceudnyttelse, som ikke er budgetteret i dette forslag, da det allerede blev udviklet til Swissports tidligere ansatte (EGF/2020/005 BE/Swissport) og nu indgår i Le Forems standarduddannelsestilbud, som medfinansieres af ESF+; glæder sig i den forbindelse over udnyttelsen af synergieffekter og den ansvarlige anvendelse af EGF-midlerne;

8. minder om muligheden for særlige, tidsbegrænsede foranstaltninger inden for den samordnede pakke, hvilket bl.a. omfatter udbetaling af børnepasningsydelser som fastsat i artikel 7, stk. 2, litra b), i EGF-forordningen for at lette jobsøgendes deltagelse i de foreslåede aktiviteter.